

درس گفتارهای پیشین کارنما

تاریخ فیلم، ویدیو، انیمیشن

سیاست‌های صدا، فرهنگ شنیداری و ابژه‌ی صوتی

نیما جان | پاییز ۱۴۰۲

در این درس گفتار در قالب چهار سمینار با گزیده‌ای از شیوه‌های گوناگون گوش‌دادن و نیز آفریدن صدا و اندیشیدن به آن آشنا خواهیم‌شد. در این مجموعه درس گفتار، مفهومی چون سیاست گوش‌دادن؛ بازنمایی، معنا، و نشانه‌ها؛ و ابژه‌ی صوتی را بررسی می‌کنیم. در پایان جلسه‌ها هر شرکت‌کننده بر اساس مدل‌های موسیقایی و صوتی‌ای که در طول جلسه‌ها شناسانده می‌شود، اثری صوتی می‌آفریند. هیچ‌گونه دانش سنتی موسیقایی، پیش‌نیاز شرکت در این دوره نیست.

--

تاریخ اجرا، نمایش، رقص

درآمدی بر نظریه‌های اجرا: تن به مثابه‌ی رسانه

نیوشا احمدی‌خو | پاییز ۱۴۰۲

هدف اصلی این مجموعه درس گفتار، فراهم آوردن زمینه‌ی آشنایی با برخی از نظریه‌ها و مفهوم‌های بنیادین و نیز سویه‌های تازه‌ی پژوهش‌های اجراست. «درآمدی بر نظریه‌های اجرا»، چنان‌که از نام‌اش برمی‌آید، به‌دقت همین است؛ یک درآمد.

پژوهش‌های اجرا حوزه‌ای پژوهشی و ترارشته‌ای است که از اجرا (پرفرمنس) در جای‌گاه چارچوبی برای مطالعه‌ی شیوه‌های بودن در جهان بهره‌می‌برد. این پژوهش‌ها که به‌مثابه‌ی رشته‌ای خودپاینده که در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ میلادی بر پایه‌ی کار پژوهش‌گرهایی چون ریچارد شِکنر، مایکل کِری و دایانا تیلر بنیان‌گذاری شده‌است، از نظریه‌ها و روش‌های هنرهای نمایشی، انسان‌شناسی، جامعه‌شناسی، نظریه‌ی ادبی، فلسفه، علوم سیاسی، پژوهش‌های فرهنگی، و پژوهش‌های جنسی و نژاد استفاده می‌کند.

در طول دوره از متن‌های کانونی هم‌پیوند با این شاخه برای فراهم کردن زمینه‌ی آشنایی با کار پژوهش‌گرهای اصلی مطالعات اجرا سود خواهیم‌برد. ممکن است برخی از این متن‌ها برای دانش‌جو‌ها آشنا و برخی دیگر به‌تمامی تازه باشند یا به شیوه‌ای نو خوانده‌شوند. این دوره با نتیجه‌ای چون «تسلط» بر کارمادهای متنی بررسی شده، به سرانجام نخواهد رسید (و اگر با چنین احساسی بیرون رفتید، من شکست خورده‌ام!) اما امید من این است که دوره چون فراخوانی دانش‌جو‌ها را به‌واسازی و فهم اجرا به‌مثابه‌ی لنزی برای درک و دریافت پدیده‌های سیاسی و اجتماعی تشویق کند.

در این جلسه‌ها می‌کوشیم فرم‌های گوناگون اجرا از جمله تاتر، رقص، آیین، و کنش‌های زندگی روزمره را با هدف تجزیه و تحلیل سازوکار انتقال احساسات به‌میان‌جی پرفرمنس و تاثیرشان بر شکل‌گیری هویت بررسی کنیم و عامل‌های فرهنگی، تاریخی، و میدان‌های قدرتی را واکاوی کنیم که بر پرفرمنس‌ها تاثیر می‌گذارند. این دوره شما را به مشارکت کنش‌مندان، اندیشه‌ی انتقادی، و درگیری آفرینش‌گرانه فرا می‌خواند.

مبانی نظریه‌های انتقادی: دهه‌ی شصت و هفتاد میلادی

صالح نجفی | پاییز ۱۴۰۲

درس‌گفتارهای «مبانی نظریه‌های انتقادی: دهه‌ی شصت و هفتاد میلادی»، دو دهه‌ی مهم را در چرخش نظریه‌های زیباشناختی، سیاسی، و اجتماعی در عرصه‌ی هنر و زیباشناسی مورد توجه قرار می‌دهد. در این ترم می‌کوشیم از راه خواندن دقیق برخی مقاله‌های مهم چهره‌های کلیدی نظریه‌ی انتقادی معاصر، با جریان‌های اصلی رادیکال چپ نو آشنا شویم؛ از لویی آلتوسر و فردریک جیمسن تا ژاک رانسیر و اسلاوی ژیزک. این کلاس به نظریه‌های فلسفی و جامعه‌شناختی‌ای می‌پردازد که در شکل‌گرفتن اندیشه‌های انتقادی هنر در نیمه‌ی دوم سده‌ی بیستم بسیار تأثیرگذار بودند. سخن‌رانی‌ها و کارگاه‌ها به‌گونه‌ای انتخاب شده‌اند که به رسانه‌های هنری چون سینما، ادبیات، و عکاسی، و گرایش‌هایی چون زیباشناسی سیاسی، راون‌کاوی، و ساختارگرایی پرداخته شود. در هر جلسه یک نظریه‌پرداز و مقاله‌ی نظری را محور قرار می‌دهیم تا راه برای فهم چارچوب فکری نویسنده هم‌وار شود. سعی‌مان این خواهد بود که فضای جلسه‌ها کارگامی باشد و درون‌مایه‌های هر نوشته را به بحث بگذاریم.

--
تاریخ هنر ایران

بازپیکربندی گسل‌های فرهنگ: هنر ایران بین دو انقلاب

گروهی از پژوهش‌گرها | بهار ۱۴۰۲

جنبش «زن، زندگی، آزادی» بسیاری از گسل‌های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، و هنری ایران را نمایان و دگرگون کرده است. بنیان این رویارویی‌ها بین نیروهای پیش‌رو و محافظه‌کار، و پیوستار خاکستری بین آن‌ها، در صحنه‌ی هنری، روشن‌فکری، دانش‌جویی، و دیگر میدان‌های فرهنگی ایران چیست؟ سامان‌های سرکوب زن و آزادی بیان، و هم‌زمان ابزارهای سرکشی و اعتراض در هنر نوگرایی ایران چه‌گونه شکل گرفته‌اند؟ تبار هر یک چیست؟ واکنش هنرمندها نسبت به این موضوع‌ها در تاریخ ایران بین دو انقلاب ۵۷ و «زن، زندگی، آزادی» چه‌بوده است؟ اکنون این دگرگونی‌ها، گروه‌ها، حلقه‌ها، و گرایش‌ها در چه وضعیتی قرار دارند و به چه‌سویی میل می‌کنند؟

کارنما در چارچوب درس‌گفتارهای «تاریخ هنر مدرن در ایران» و در قالب یک دوره‌ی آموزشی آزاد، در کنار مرور هنر ایران بین دو انقلاب ۵۷ و «زن، زندگی، آزادی»، به واکاوی این پرسش‌ها می‌پردازد. دوره‌ی آموزشی «بازپیکربندی گسل‌های فرهنگ: هنر ایران بین دو انقلاب» در قالب پنج جلسه به بررسی مفهوم‌هایی چون پرسش از هویت جنسی، نقش موسیقی و اجرا در هنر نوگرایی ایران می‌پردازد، و در ادامه نقش سانسور و سازوکارهای ایدئولوژیک حکومت در هنر کشور را واکاوی می‌کند. این دوره با جریان‌شناسی سیاسی و اجتماعی هنر امروز ایران از منظر «زن، زندگی، آزادی» پایان می‌یابد. در این دوره، کارنما می‌کوشد به یاری یک گروه آموزشی متکثر و نیز با فراهم‌آوردن امکان گفت‌وگوی روش‌مند، به درکی تازه از تجربه‌ی مدرنیته در ایران و تلاش برای رسیدن به دم‌کراسی از زاویه‌ی دید فرهنگ دیداری و هنر دست‌یابد. در این مجموعه، هادی آقاچانزاده، نیوشا احمدی‌خو، رها خادمی، میلاد رستمی، و علی رضا صحاف زاده هر یک به‌ارایه‌ی سخن‌رانی‌ای در زمینه‌ی تخصص خود خواهند پرداخت. مجموعه سخن‌رانی «بازپیکربندی گسل‌های فرهنگ» به‌طور آزاد و رایگان برگزار می‌شود اما برای شرکت در جلسه‌ها باید در وب‌سایت کارنما ثبت‌نام کنید. ظرفیت شرکت‌کننده‌ها برای این مجموعه سخن‌رانی محدود خواهد بود.

در چهارده سال گذشته، رابطه‌ی میان هنر و درون‌مایه‌هایی چون سیاست، بدن، هویت جنسی و قومی در مرکز پژوهش‌های اندیشکده‌ی کارنما بوده است، و امروز نیز روند دگرگونی‌های جامعه‌ی ایرانی وجود چنین پیوندهایی را

آشکارتر از همیشه نشان می‌دهد. اکنون بیش از هر زمان دیگری به ژرف‌اندیشی در گوه‌ر انقلاب دُمکراتیک جاری در ایران و واکاوی راه‌کارهای پیش روی آن نیاز داریم. رسیدن به این هدف، جز با تماس، گفت‌وگو، و درگیری فکری جدی، روش‌مند، و پی‌گیر ممکن نیست. خرد برانداز روشن‌فکری و نیروی فرهنگی هنرمندها، نویسندگان، آموزگاران، دانش‌جوها، و دیگر دست‌اندرکارهای هنر و فرهنگ دیداری ایران، بسیار اساسی‌ست و به‌گواه تاریخ، توان هنر و فرهنگ دیداری برای بیان و بُن‌فکری سیاسی و کمک به جنبش‌های آزادی‌بخش، بی‌مرز.

--

تاریخ عکس

نقد و نظریه‌های انتقادی عکاسی

زانبار بلوری | تابستان ۱۴۰۱

مجموعه درس‌گفتارهای «نقد و نظریه‌های انتقادی عکاسی» می‌کوشد تا با مرور برخی از مهم‌ترین نظریه‌ها و روی‌کردهای انتقادی عکاسی سده‌ی بیستم زمینه را برای تحلیل تصویری عکاسانه فراهم کند. فراتر از توصیف بصری، حسی و فناورانه‌ی عکس‌ها، برخورد تاریخی-نظری به نقد عکس در کنار مواجهه با تصویر عکاسانه از طریق روی‌کردهایی چون نقد زیباشناختی، نشانه‌شناختی، فمینیستی و ... محور بحث این کلاس خواهند بود. در این دوره می‌کوشیم تا در هشت جلسه، عکس را در فرآیندی تحلیلی درک کنیم و آن را در بستر کلان‌تر انتقادی این رسانه بشناسیم. بی‌شک هرچه خواننده‌ی عکس بیش‌تر با روش‌ها و شیوه‌های متفاوت نقد و روی‌کردهای نظری و انتقادی عکاسی آشنا باشد، هرچه فرایندهای تولید اثر را بهتر بشناسد، و هرچه دقیق‌تر به مسائل پیرامونی اثر و ابزار تولید آن توجه نشان دهد، به درکی عمیق‌تر و نقدی ژرف‌تر از اثر خواهد رسید.

--

تاریخ عکس

کارگاه تحلیل و خوانش عکس

نسترن صابری: تابستان ۱۴۰۱

«کارگاه تحلیل و خوانش عکس» به بررسی و تمرین شیوه‌های خواندن عکس در ژانرهای متفاوت می‌پردازد. آشکار است که ادراک ما از زندگی روزمره، خود، جهان، و گذشته بیش از هر زمان دیگری به میانجی تصویر شکل می‌گیرد و در این میان، عکس یکی از پرکاربردترین رسانه‌هاست. عکس در مقام رسانه‌ای دیداری به شیوه‌های متفاوتی می‌تواند در بازتاب، دگرگونی، و ساختن واقعیت در جهان ما نقش ایفا کند. عکس چگونه واقعیت را تولید، بازتولید، یا دگرگون می‌کند؟ عکس چگونه در یک بستر اجتماعی-فرهنگی و تاریخی کار می‌کند؟ رمزگشایی یا تفسیر یک عکس خانوادگی چه تفاوتی با یک عکس حرفه‌ای یا ژورنالیستی دارد؟ چگونه می‌توان از فهم عکس به فهم تاریخ نقب‌زد؟ عکس‌ها چگونه حافظه‌ی فردی و جمعی ما را شکل داده یا دگرگون می‌کنند؟ برای پرداختن به این پرسش‌ها در این کلاس می‌کوشیم تا با بررسی روی‌کردهای متفاوت زیباشناختی، تفسیری و انتقادی، به صورت کارگاهی نوشتن درباره‌ی عکس‌ها را تمرین کنیم.

سیاست، زیباشناسی، سینما:

خوانش سینمای پدر کوستا و نسبت آن با اندیشه‌ی ژاک رانسیر

صالح نجفی | فروردین ۱۴۰۱

سیاست فیلم‌های پدر کوستا را چگونه باید ارزیابی کرد؟ جواب این پرسش به نظر آسان می‌نماید: موضوع محوری فیلم‌های او در کانون سیاست معاصر نیز جای دارد - سرنوشت استثمارشدگان، سرنوشت کسانی که از مستعمره‌های سابق پرتغال در آفریقا به هوای یافتن کار به کارگاه‌های ساختمانی پرتغال آمده‌اند. این مردان آفریقایی یار و دیار خویش را ترک گفته‌اند، سلامت جسم و روان‌شان را به خطر انداخته‌اند و بعضی از ایشان جان‌شان را در این کارگاه‌ها از دست داده‌اند. اینان پیش‌تر در حلبی‌آبادهای شلوغ حومه‌ی لیسبن ساکن بودند تا سرانجام دولت پرتغال ایشان را به‌زور به منزل‌هایی جدید انتقال داد، خانه‌هایی جادارتر، مدرن‌تر اما نه لزوماً راحت‌تر و دلخواه‌تر. به این هسته‌ی سیاسی در فیلم‌های کوستا دیگر مضمون‌های حساس سیاسی افزوده می‌شود: در فیلم کازا دل‌لاوا (خانه‌ی گدازه‌ای) آثار سیاست‌های سرکوبگرانه‌ی رژیم سالازار را می‌بینیم که مخالفان سیاسی را به اردوگاه‌هایی تبعید می‌کرد واقع در همان جزایر واقع در غرب آفریقا در اقیانوس اطلس که مردان آفریقایی از آن‌ها به جست‌وجوی کار در متروپولیس، یعنی مرکز دولت استعمارگر سابق، آمده‌اند؛ و از فیلم اُسس (استخوان) به بعد، زندگی جوانان لیسبن که ایشان نیز به واسطه‌ی اعتیاد و طرد شدن از جامعه در حلبی‌آبادهای پیرامون پایتخت همراه با مهاجران آفریقایی گرد آمده‌اند.

البته به تصویر کشیدن وضعیت جامعه برای سیاسی‌شدن هنر کفایت نمی‌کند. ابراز هم‌دردی با استثمارشدگان و وانهادگان نیز کافی نیست. معمولاً گمان می‌رود وجهی از بازنمایی باید به این‌ها افزوده شود، وجهی از بازنمایی که وضعیت را به صورت معلول علت‌هایی مشخص قابل فهم می‌سازد و وضعیت را نشان می‌دهد تا صورت‌هایی از آگاهی و عواطفی پدید آورد که برای تغییر آن لازم است. به این سان، توقع داریم ابزارهای فُرمی اثر هنری تابع نگرانی عام آن برای نشان دادن علت‌ها به قوه‌ی تعقل تماشاگران و تاثیر گذاشتن بر عواطف ایشان باشد. این‌جاست که فیلم‌های پدر کوستا از صراط مستقیم فیلم‌های معمول سیاسی خارج می‌شوند.

دوربین پدر کوستا هرگز مسیر معمول فیلم‌های سیاسی را دنبال نمی‌کند تا پس از نمایش مکان‌های زندگی مسکینان و محرومان به سراغ مکان زندگی کسانی رود که بر جامعه تسلط دارند و باعث و بانی این فقر و فلاکت‌اند. در فیلم‌های کوستا نه نشانی از آن قدرت‌های اقتصادی هست که ضعیفان را استثمار می‌کنند و به رده‌های پایین جامعه منتقل می‌سازند و نه اثری از قدرت‌های اجرایی و سیاسی که گروه‌هایی از جامعه را سکوب یا دربه‌در می‌کنند. شخصیت‌های او هم هیچ‌گاه تعبیری سیاسی از وضعیت خویش عرضه نمی‌کنند یا احساس‌هایی دال بر شورش و طغیان ابراز می‌کنند. بعضی فیلمسازان سیاسی، مانند کاری که فرانچسکو ژزی زمانی می‌کرد، ما را و می‌دارند به نظاره‌ی آن ماشین اقتصادی و سیاسی که منزلت اجتماعی فقیران را تنزل داده و آن‌ها را به صورت رمه‌های بی‌اختیار درآورده‌است. دیگر فیلمسازان سیاسی، مانند کاری که ژان ماری استروب تا امروز مشغول‌اش بوده‌است، برعکس عمل می‌کنند. اینان دوربین را از «رنج و تعب جهان» دور می‌برند و در برابر چشمان ما، در آمفی‌تئاتری پوشیده از علف که یادآور شکوه و جلال دنیای باستان و انقلاب‌های دنیای مدرن است، مردان و زنانی عادی را به تصویر می‌کشند که روی در روی تاریخ ایستاده‌اند و با غرور و عزت نفس خواستار برنامه‌ای برای بنا کردن جهانی دایر بر مدار عدالت‌ند. در فیلم‌های کوستا هیچ چیز از این نوع نمی‌یابیم: نه جای دادن حلبی‌آبادها در منظره‌ی نظام دگرگون‌شونده‌ی سرمایه‌داری و نه برپای داشتن صحنه‌ای درخور عظمت جمع انسان‌ها. خواهند گفت پدر کوستا عصری دیگر را شهادت می‌دهد: مهاجران اهل دماغه‌ی سبز (کیپ-ورد) و سفیدپوستان فقیر محروم و جوانان به‌حاشیه‌رانده‌شده دیگر چیزی شبیه پرولتاریا تشکیل نمی‌دهند، جماعتی استثمارشده که سرانجام فتح از آن اوست، جماعت متشکلی که زمانی افق جهان فرانچسکو ژزی بود و هنوز که هنوز است افق جهان ژان ماری استروب است. راه و رسم زندگی ایشان بیش از استثمارشدگان به وانهادگان می‌ماند. در دنیای ایشان خبری از ماموران پلیس نیست. از پیکارجویان آورده‌گاه اجتماعی هم اثری نیست. یگانه ساکنان شهر که گاهی به

دیدار ایشان می‌آیند پرستاران‌اند: و حتی اینان هم بیش از آن که مستقیم به قصد ارایه‌ی مراقبت‌های پزشکی و تسکین آلام ساکنان حلی‌آبادها گسیل شوند از شکاف‌ها و ترک‌های دیوارهای دنیای حلی‌آبادها به درون آن فرستاده می‌شوند. ساکنان فُنتاینیاس، حلی‌آباد مشهور حومه‌ی لیسین، وضعیت زیست خویش را به شیوه‌ای تاب‌می‌آورند که در زمانه‌ی برتولت برشت مایه‌ی ننگ بود: وضعیت خویش را چون قسمتی ازلی می‌گیرند و وقتی درباره‌اش بحث می‌کنند، فوق‌اش می‌خواهند بدانند این زندگی را خدایان نصیب‌شان کرده‌اند یا خودشان آن را برگزیده‌اند یا نتیجه‌ی ضعف‌شان بوده است.

محورهای بحث:

پارادکس‌های هنر سیاسی از نظر ژاک رانسیر
سینما و انقلاب زیباشناختی
گشودن بابی تازه در بحث پیوند هنر و سیاست
بازخوانی سینمای پدرو کوستا به عنوان یکی از کامل‌ترین مصداق‌های هنر سیاسی در دو دهه‌ی اخیر
اُنتولوژی سیاسی پدرو کوستا

دریدا از جناس غریب hantologie & ontologie در زبان فرانسه برای تفسیر مانیفست مارکس و انگلس استفاده کرد. در واقع واژه‌ی hantologie را ساخت تا بحث وجودشناسی را به شبح‌شناسی پیوند بزند. این یکی از بهترین راه‌ها برای بازخوانی پیوند هنر و سیاست در دنیای معاصر است و پدرو کوستا شاید مهم‌ترین نماینده‌اش.

--

تاریخ نقد و تاریخ‌نگاری هنر

نقد هنری و نظریه‌های انتقادی در جهان و ایران

میلاد رستمی | سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

مجموعه درس‌گفتارهای «نقد هنری و نظریه‌های انتقادی در جهان و ایران» مروری‌ست بر مهم‌ترین دگرگونی‌ها و روش‌شناسی نقد هنری و تاریخ‌نگاری هنر مدرن و پسامدرن، با تکیه بر شماری از متن‌ها و نظریه‌پردازهای کلیدی این زمینه‌ها. هدف اصلی دوره، آشنایی با جریان‌ها نقد هنری‌ست که در مسیر مدرنیسم سوبیه‌ی نظری هنر و ادبیات انتقادی آن‌را شکل داده‌اند. هم‌چنین در این دوره به نقد هنری در ایران نیز می‌پردازیم و با خواندن و بحث بر سر منتقد‌های هنری برجسته‌ی جریان هنر نوگرای ایران، می‌کوشیم نگاهی به سوبیه‌ی نظری هنر در ایران داشته باشیم. هم‌چنین، در این دوره با بررسی شماری از روی‌کردهای نقد هنری امروز امکان استفاده‌ی عملی از این دیدگاه‌های تئوریک را برای واکاوی، تفسیر، و ارزیابی تصویر فراهم کنیم. در پایان، شیوه‌های مختلف نوشتن درباره‌ی هنر در بستری کارگاهی در کانون توجه کلاس قرار خواهد گرفت.

--

تاریخ هنر و علم

هنر، تکنولوژی، و نظریه‌های علمی: از مدرنیسم تا پسااینترنت

حسین ایالتی | سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

مجموعه درس‌گفتارهای «هنر، تکنولوژی، و نظریه‌های علمی» می‌کوشد تا نقش محوری رسانه‌ها، ماشین‌ها، ابزارها، و ایده‌های علمی مدرن را در هنر سده‌ی بیستم و بیست‌ویکم مرور کند. از اختراع سینما تا کامپیوتر، و از دوربین‌های مداربسته تا دُرُن‌ها، هنر همواره پذیرای تکنولوژی‌های مدرن بوده است اما تنها چند سال است که این تجربه‌گری‌ها در مرکز توجه تاریخ و نظریه‌ی هنر قرار گرفته‌اند. این درس‌گفتارها در ترم بهار بر درون‌مایه‌ای متمرکز خواهد بود که بخش

مهمی از هنر امروز بر پایه‌های آن استوار است. عصر داده‌های دیجیتال سرنوشت جهان تصویر و فرهنگ دیداری ما را برای همیشه دگرگون کرد. در این ترم تلاش می‌کنیم تا این دگرگونی در تکنولوژی تصویر را از نخستین درگیری‌های هنرمندها با زیباشناسی دیجیتال و نت‌آرت تا دغدغه‌های امروزمین پیرامون سیاست‌های هویتی و نظارتی پی‌گیری کنیم.

--

تاریخ هنر مدرن | تاریخ هنر سده‌ی ۱۹

نقاشی مدرن اروپا در سده‌ی نوزدهم

محمد رضا میرزایی | زمستان ۱۴۰۰

مجموعه درس‌گفتارهای «نقاشی مدرن در اروپا» می‌کوشد تا زمینه‌های شکل‌گیری و ویژگی‌های نقاشی مدرن در اروپا را بررسی کند. در این دوره با در نظر گرفتن تعریف بریونی فر مورخ هنر بریتانیایی از هنر مدرن که آن را «هنر تفاوت» و یا شکلی از تفاوت می‌داند، به چگونگی شکل‌گیری چنین کیفیتی در کارهای نقاش‌های مهم سده‌ی نوزدهم خواهیم پرداخت که در انتخاب موضوع و رفتار نقاشانه و زمینه‌ی نمایش نقاشی‌ها نمود پیدا می‌کند. «علیه و برای آکادمی»، «ظهور آوانگاردها» و «امپرسیونیسم و پس از آن» عنوان‌های کلی سر فصل‌های این دوره هستند که با محور قرار دادن شیوه‌ی کار نقاش‌های برجسته‌ی سده‌ی نوزدهم مورد بررسی قرار خواهند گرفت.

--

تاریخ هنر و امر اجتماعی

کنش اجتماعی در هنر امروز

نسترن صابری | تابستان ۱۴۰۰

مجموعه درس‌گفتارهای «کنش اجتماعی در هنر امروز» به رابطه‌ی هنر با جامعه و امر اجتماعی از نیمه‌ی سده‌ی بیستم تا امروز می‌پردازد. میراث دادا و فوتوریسم نسبت هنر با زندگی روزمره و کردار اجتماعی را دگرگون کرد و از ابتدای دهه‌ی ۱۹۶۰ میلادی جریان‌هایی چون فلوکسوس و هپنینگ با شتاب و ریتمی تازه نسبت هنر و جامعه را به مرکز توجه آوردند. اما هنر اجتماعی از آن سال‌ها تا به امروز کثرت، تنوع، و دامنه‌ی بیش‌تری یافته است و عنوان‌هایی تازه نیز برای نام‌گذاری این کردارها پیش‌نهاد شده‌اند: هنر متعهد به اجتماع، هنر مداخله‌گر، هنر مشارکتی، هنر اجتماع‌محور، و مانند این‌ها، نمونه‌هایی‌اند که برخی از نظریه‌پردازها از آن‌ها زیر نام کلی‌تر «چرخش اجتماعی» یاد می‌کنند. در این ترم از سرگذشت و زمینه‌ی تاریخی ظهور این جریان‌ها خواهیم گفت و با به بحث گذاشتن رویکردهای متفاوت به کنش اجتماعی در هنر، امکان‌ها، کثرت‌ها، و تعارض‌های این جریان‌های هنری را مرور خواهیم کرد.

--

تاریخ زیباشناسی و نظریه‌های هنر

هنر و نظریه‌های رسانه

پرینان فردوسی | تابستان ۱۴۰۰

هدف درس‌گفتارهای «هنر و نظریه‌های رسانه»، درک «هنر رسانه‌ای نو» از جای‌گاه اندیشه‌های علوم ارتباطات و پژوهش‌های فرهنگی‌ست. پیش‌رفت‌های تکنولوژی از نیمه‌ی سده‌ی بیستم امکانات بیانی تازه‌ای را به هنر افزوده است و این سبب شده تا شاخه‌ای مجزا به نام «هنر رسانه‌ای» شکل بگیرد. در این مجموعه درس‌گفتار، امکانات رسانه‌ای هنر را با در نظر گرفتن ویژگی‌های رسانه هم‌چون میان‌کنشی (تعاملی) و زمان‌مند بودن، و در شاخه‌هایی از هنر چون عکاسی، ویدیو، ساوند، و تصویر دیجیتال مرور خواهیم کرد.

تاریخ هنر آمریکا

علی رضا صحاف زاده | سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰

مجموعه درس‌گفتارهای «تاریخ هنر آمریکا»، مروری دارد بر هنر ایالات متحد از پایان سده‌ی هژدهم تا امروز و می‌کوشد پیوندهای بین هنر و جامعه‌ی این کشور را از منظری تاریخی درک کند. در این مجموعه از سخنرانی‌ها، هنر نخستین جمهوری دموکراتیک مدرن و چالش‌های پرشمار آن، از جنگ داخلی گرفته تا بحران اقتصادی دهه‌ی سی، جنگ سرد، جهان‌گری، و نسبت آن‌ها با مدرنیسم و پست‌مدرنیسم سنجیده می‌شود. در پایان این مجموعه از درس‌گفتارها، می‌توانیم امکان‌ها و محدودیت‌های تحلیل هنر یک کشور در چارچوب ملی را در گفتار هنر تراملی امروز بسنجیم.